Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πρόταση προγράμματος για την υποστήριξη του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα (MEDIA 2007)»

(2005/C 164/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά την εφαρμογή του προγράμματος υποστήριξης του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα (COM(2004)470 τελική — 2004/0151 (COD)),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Σεπτεμβρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το εν λόγω θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτη παράγραφος, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της, της 27ης Ιανουαρίου 2004, να αναθέσει τις προπαρασκευαστικές εργασίες στην επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 303/2004 Rev.1) που υιοθετήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2004 από την επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Θεόδωρου Γεωργάκη, Δημάρχου Ηλιούπολης (EL/PES)

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 58η σύνοδο ολομέλειάς της, της 23ης και 24ης Φεβρουαρίου 2005 (συνεδρίαση της 23ης Φεβρουαρίου).

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 **Επιδοκιμάζει** την ενοποίηση των δράσεων της κατάρτισης, της ανάπτυξης, της διανομής και της προώθησης κάτω από την «ομπρέλα» του νέου προγράμματος Media 2007 καθώς έτσι διασφαλίζεται και ενισχύεται η συνέχεια στην οργανωμένη δράση προς την κατεύθυνση της εξέλιξης και ενδυνάμωσης του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού χώρου.

1.2 **Χαιρετά** τον προτεινόμενο προϋπολογισμό για την υλοποίηση του προγράμματος που ανέρχεται σε 1,055 δις ευρώ επισημαίνοντας την ανάγκη να διατηρηθεί αυτός σε υψηλά επίπεδα προκειμένου να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες των 27 χωρών (25 κράτη μέλη συν η Βουλγαρία και η Ρουμανία) που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Στην ουσία πρόκειται για αγορές «τριών ταχυτήτων» με μεγάλες ανισότητες ως προς την ανάπτυξη του οπτικοακουστικού τομέα που μπορεί να κυμαίνεται από υψηλού επιπέδου μέχρι και μηδενική. Μέσω της αύξησης του εν λόγω προϋπολογισμού επιβεβαιώνεται η αναγνώριση του σημαντικού ρόλου που κατέχει ο οπτικοακουστικός τομέας, ως φορέας μεταλαμπάδευσης πολιτιστικών αξιών, στη δόμηση μιας κοινής Ευρωπαϊκής ταυτότητας και συνείδησης των Ευρωπαίων πολιτών.

1.3 Επιδοκιμάζει τη θεμελίωση της αρχής της «θετικής διάκρισης» υπέρ των χωρών με μικρή δυνατότητα οπτικοακουστικής παραγωγής ή/και περιορισμένης γεωγραφικής και γλωσσικής εμβέλειας, προς την κατεύθυνση της εξάλειψης των ανισοτήτων και ανισορροπιών συγκριτικά με χώρες που έχουν μεγάλη δυνατότητα παραγωγής. Το πνεύμα ενίσχυσης των «αδύναμων» οπτικοακουστικά χωρών όπως είναι τα νέα κράτη-μέλη αλλά και άλλες χώρες με αγορά περιορισμένης δυναμικής, όπως η Ελλάδα και η Πορτογαλία, επιβάλλεται να διαπνέει ολόκληρο το πρόγραμμα MEDIA 2007. Η πολιτική αυτή θα συμβάλλει στη διατήρηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

1.4 **Αναγνωρίζει** την ανάγκη αύξησης της ανταγωνιστικότητας του κατακερματισμένου ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα και της ταυτόχρονης ενδυνάμωσης των παραγωγικών δομών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που στην πραγματικότητα αποτελούν το βασικό κορμό της ευρωπαϊκής αγοράς.

1.5 **Συμμερίζεται** την άποψη της Επιτροπής ότι είναι επιτακτική η ανάγκη απλοποίησης των γραφειοκρατικών διαδικασιών και μηχανισμών για την υποβολή προτάσεων και τη δημιουργία συνεργασιών στον ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό τομέα. Ιδιαίτερη σημασία επίσης έχει η διαφάνεια στις διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων. Η κρίση των υποψηφιοτήτων που υποβάλλονται επιβάλλεται να είναι πάντα αιτιολογημένη προκειμένου να διασφαλίζεται αυτή η διαφάνεια.

1.6 **Επιδοκιμάζει** την ενθάρρυνση της κινητικότητας των σπουδαστών και επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στον ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό χώρο ώστε να ανταλλάσσουν πολύτιμες εμπειρίες και να επωφελούνται από τη γνώση και την κατάρτιση προηγμένων επικοινωνιακά χωρών. Η κινητικότητα αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για τα νέα κράτη-μέλη της ΕΕ αλλά και για τις χώρες με περιορισμένη γλωσσική και γεωγραφική εμβέλεια όπου ο οπτικοακουστικός τομέας δεν γνωρίζει ιδιαίτερη ανάπτυξη.

1.7 **Συμφωνεί** με την υποστήριξη της μεταγλώττισης, του υποτιτλισμού και της δημιουργίας πολύγλωσσων αντιγράφων των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων με στόχο την προάσπιση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας. Πολύ σημαντική επίσης είναι η ψηφιοποίηση των παραπάνω έργων.

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2.1 **Επισημαίνει** την ανάγκη μεγαλύτερης έμφασης στο ρόλο που παίζουν οι τοπικές και περιφερειακές κοινότητες στη δόμηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Στο συγκεκριμένο πεδίο της οπτικοακουστικής δραστηριότητας, οι περιφέρειες ανά την Ευρώπη μπορούν με τη σωστή στήριξη να αποτελέσουν βασικό μοχλό πρωτότυπης δημιουργίας και διατήρησης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και να βάλουν ένα «λιθαράκι» στην προσπάθεια αύξησης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής αγοράς.

2.2 **Ζητεί** να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στο άρθρο 6 του προγράμματος που αφορά την προώθηση των οπτικοακουστικών έργων στον ιδιαίτερο ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι περιφέρειες και οι τοπικές κοινότητες με τα ειδικά προγράμματα και τις δράσεις τους στην προσπάθεια αύξησης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής αγοράς. Χρήσιμη θα ήταν επίσης η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός των media desks που λειτουργούν σε περιφερειακό επίπεδο και είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για την ενημέρωση των Ευρωπαίων πολιτών σχετικά με τις εξελίξεις στον οπτικοακουστικό τομέα.

2.3 **Συνιστά** την οικονομική στήριξη και την οργανωμένη επικοινωνιακή προβολή των περιφερειακών και τοπικών οπτικοακουστικών φεστιβάλ που παίζουν το δικό τους σημαντικό ρόλο στη δημιουργία και εξέλιξη της ευρωπαϊκής ταυτότητας εμπλουτίζοντας τη σύνθεση και τον χαρακτήρα της με τα μοναδικά πολιτιστικά, ιστορικά και γλωσσικά στοιχεία των τοπικών κοινοτήτων και κοινωνιών. Προς αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσε επίσης να λειτουργήσει η παροχή κινήτρων για το γύρισμα περισσότερων ταινιών σε μικρές πόλεις και περιφέρειες της Ευρώπης.

2.4 **Τονίζει** την ανάγκη συγκεκριμενοποίησης των δράσεων που έχουν κύριους αποδέκτες τους νέους οι οποίοι στην ουσία αποτελούν το μέλλον του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα. Η προώθηση έργων νέων ευρωπαίων δημιουργών και η στήριξη φεστιβάλ για το νεανικό κοινό που προβλέπονται στο πρόγραμμα κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση αλλά δεν αρκούν. Η κινητικότητα των νέων στα κράτη-μέλη προκειμένου να γνωρίσουν την ευρωπαϊκή αγορά και η ενημέρωση και κατάρτισή τους με βάση τη σύγχρονη πραγματικότητα και τις αντικειμενικές ανάγκες αυτής της αγοράς είναι μερικά από τα προτεινόμενα μέτρα.

2.5 **Υπογραμμίζει** την ανάγκη συγκεκριμενοποίησης των μέτρων που στοχεύουν στη βελτίωση της κατάρτισης των επαγγελματιών του οπτικοακουστικού τομέα, ιδιαίτερα σε χώρες και περιφέρειες με χαμηλή παραγωγή ή/και με περιορισμένη γεωγραφική και γλωσσική εμβέλεια. Στις εν λόγω χώρες ο τομέας αυτός είναι ελάχιστα ανεπτυγμένος και οι ανάγκες για σύγχρονη κατάρτιση παραμένουν μεγάλες. Πέρα από την κατάρτιση εξ αποστάσεως και την ενθάρρυνση των ανταλλαγών, θα ήταν σκόπιμο να καλύπτεται οικονομικά το κόστος μετακίνησης και συμμετοχής των σπουδαστών σε προγράμματα κατάρτισης και σε συνέδρια που διοργανώνονται σε χώρες με παράδοση στον οπτικοακουστικό χώρο.

2.6 **Συνιστά** την παροχή κινήτρων για την προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ευρωπαϊκό αλλά και στον διεθνή οπτικοακουστικό χώρο, όχι μόνο στον τομέα της παραγωγής αλλά ιδίως σε εκείνον της διανομής. Όπως έχει διαφανεί από σχετικές έρευνες αλλά και από την ίδια την πραγματικότητα, η αδυναμία του συστήματος διανομής αποτελεί τον βασικό περιορισμό για την κυκλοφορία των ευρωπαϊκών ταινιών στη διεθνή αγορά. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της πρόσφατης έρευνας που διεξήγαγε το MEDIA Salles μελετώντας όλες τις ταινίες που διανεμήθηκαν στην Αμερική και τον Καναδά από το 2001 έως το 2003, οι ταινίες που προέρχονταν από χώρες της δυτικής Ευρώπης έκαναν όλο και λιγότερα εισιτήρια. Αντίθετα, οι ευρωπαϊκές συμπαραγωγές παρουσιάζουν σταθερή αύξηση από χρόνο σε χρόνο, γεγονός που συμβαίνει και με τον αριθμό των εισιτηρίων των αμερικανικών συμπαραγωγών –ως κύριοι παραγωγοί- με ευρωπαϊκές χώρες.

2.7 **Εκτιμά** ότι η κοινοτική υποστήριξη εκτός από την παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη του οπτικοακουστικού τομέα στις φάσεις που προηγούνται και έπονται της παραγωγής πρέπει να διασφαλίσει τη διαφάνεια σε όλα τα στάδια της διαδικασίας και να προσδιορίσει κανόνες που θα εγγυώνται την ποιότητα των παραγόμενων έργων.

2.8 **Θεωρεί** ότι στο πλαίσιο του νέου στρατηγικού στόχου που καθορίστηκε στη Λισσαβόνα πρέπει να δοθεί έμφαση στην κοινωνική συνοχή ενθαρρύνοντας τη συμβολή των οπτικοακουστικών μέσων στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων, στην κοινωνική ενσωμάτωση ειδικών ομάδων πληθυσμών και οικονομικών μεταναστών, καθώς και σε θέματα ισότητας των φύλων.

2.9 **Πιστεύει** ότι πρέπει επίσης να ενθαρρυνθούν ειδικές δράσεις και παραγωγή έργων που απευθύνονται σε ευαίσθητες ομάδες πολιτών, όπως άτομα με αναπηρίες, τα άτομα της τρίτης ηλικίας και στα θέματα επανένταξης ατόμων που βρέθηκαν στο περιθώριο της κοινωνίας για διάφορους λόγους.

Βρυξέλλες, 23 Φεβρουαρίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB